LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN
OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

Lasten ja nuorten osallistuminen kehittämiseen

Murra myytit -kortit

Euroopan unionin
osarahoittama

Lasten ja nuorten osallistuminen kehittämiseen
Murra myytit -kortit

Lasten ja nuorten kanssa toteutettavan yhteiskehittämisen suurimmat haasteet eivät liity lapsiin ja nuoriin, vaan aikuisten asenteisiin ja osaamiseen sekä vallitseviin toimintakulttuureihin.

Nämä “Murra myytit” -kortit auttavat kehittäjää haastamaan ajatuksia ja toimintatapoja, jotka voivat olla lasten ja nuorten osallistumisen esteenä. Kortit sisältävät kuusi myyttiä lasten ja nuorten osallistumisesta kehittämiseen ja apukysymyksiä, joiden avulla kutakin myyttiä voi ryhtyä murtamaan. Kortteja voi käyttää esimerkiksi keskustelun käynnistäjänä ja toiminnan suunnittelun tukena oman tiimin tai työyhteisön kanssa.

Myytit on tunnistettu Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaation työssä yhdessä lasten, nuorten ja perheiden palveluita kehittävien ESR+ -hankkeiden kanssa. Työkalun käyttämisen tukena toimii Tietoa työn tueksi 3/2026 “Miten kehittää toimintaa ja palveluita yhdessä lasten, nuorten, perheiden ja heidän parissaan toimivien aikuisten kanssa?”

Korttien käyttöohjeet:

- Valitse käsiteltävä myytti ja lue apukysymykset.
- Pohdi yksin tai tiimin kanssa keskustellen:
  - Näkyykö myytti toiminnassanne? Miten?
  - Millaisia ajatuksia ja tunteita kysymykset herättivät?
  - Mitä voimme jatkossa ajatella tai tehdä toisin?
- Täytä viimeiselle kortille omaa toimintaanne koskeva myytti ja pohdi, miten voitte murtaa sen.
- Tutustu yhteiskehittämisen menetelmiin ja käytännön vinkkeihin Tietoa työn tueksi –julkaisussa.

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

Euroopan unionin osarahoittama

Myytti

Lapset eivät kykene osallistumaan

- Onko aikuisilla tahtoa ja taitoa etsiä keinoja lasten kokemusten tavoittamiseen ja ymmärtämiseen?
- Millaisia tapoja lapset käyttävät ilmaistakseen itseään ja kertoakseen kokemuksistaan?
- Hyödynnämmekö puheen ja tekstin rinnalla muita menetelmiä lasten kanssa kehittämisessä?
- Miten huomioimme lasten ikä- ja kehitystason sekä yksilölliset kiinnostuksen kohteet ja vahvuudet?

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

Euroopan unionin osarahoittama

Myytti

Lapset ja nuoret eivät halua osallistua

- Kerrommeko kehittämisen tavoitteet niin, että lapset ja nuoret tietävät, mihin ja miten he voivat osallistua?
- Miten otamme huomioon lasten ja nuorten tekemät aloitteet sekä ideat?
- Teemmekö osallistumisesta hauskaa, innostavaa ja merkityksellistä yhdessä lasten ja nuorten kanssa?
- Miten teemme näkyväksi lapsille ja nuorille, että heidän osallistumisellaan on ollut vaikutusta?

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

Euroopan unionin osarahoittama

Myytti

Lasten ja nuorten osallistumiseen liittyy riskejä

- Näemmekö lasten ja nuorten osallistumisessa enemmän haasteita kuin mahdollisuuksia?
- Miten toteutamme kehittämistä turvallisesti, eettisesti ja lapsen oikeudet huomioiden?
- Jätämmekö haavoittuvassa asemassa olevia lapsia ja nuoria herkemmin ulkopuolelle omien epävarmuuksiemme tai oletustemme takia?
- Miten siedämme keskeneräisyyttä ja säilytämme halun oppia uutta lasten ja nuorten kanssa?

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

Euroopan unionin osarahoittama

Myytti

Kaikille sopii sama osallistumisen tapa

- Tunnistammeko kenelle olemassa olevat osallistumisen tavat eivät ole mahdollisia?
- Miten poistamme esimerkiksi ikään, kielitaitoon tai toimintarajoitteisiin liittyviä osallistumisen esteitä?
- Ohjaavatko omat oletuksemme sitä, millaisia osallistumisen tapoja tarjoamme lapsille ja nuorille?
- Miten huomioimme aiempien syrjintäkokemusten vaikutukset lasten ja nuorten osallistumiseen?

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

Euroopan unionin osarahoittama

Myytti

Lasten ja nuorten kanssa kehittäminen vie liikaa aikaa

- Voimmeko kehittää tarpeisiin vastaavaa ja laadukasta toimintaa kuulematta niitä lapsia ja nuoria, joita toiminta koskee?

- Millaisten arjen kohtaamisten tai olemassa olevien toimintojen osana lasten ja nuorten kanssa kehittäminen voisi tapahtua?

- Huomioimmeko kehittämistyötä suunnitellessamme realistisesti yhteiskehittämiseen kuluvan ajan?

- Mitä voisimme tehdä yhdessä niiden kanssa, joilla on jo valmiita kontakteja ja osaamista lasten ja nuorten kanssa kehittämiseen?

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

Euroopan unionin osarahoittama

Myytti

Aikuiset tietävät lopulta parhaiten

- Näemmekö, että lasten ja nuorten tieto ja kokemus on yhtä arvokasta kuin aikuisten ja ammattilaisten?
- Miten toimimme tilanteissa, joissa lasten ja nuorten ajatukset eroavat aikuisten ajatuksista?
- Onko lapsilla ja nuorilla mahdollisuutta vaikuttaa siihen, missä asioissa ja vaiheissa he osallistuvat kehittämiseen?
- Miten huomioimme ja kannattelemme lasten ja nuorten ääntä läpi prosessin, niin että se tulee kehittämistyön arvostetuksi osaksi?

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

Euroopan unionin osarahoittama

Myytti

_____

_____

- Mikä oletus tai asenne vaikeuttaa lasten ja nuorten kanssa yhteiskehittämistä omassa toiminnassamme?

- Miten voimme murtaa myytin?

- Minkä konkreettisen teon voimme tehdä seuraavan kuukauden aikana myytin murtamiseksi?

- Mistä tiedämme, että olemme onnistuneet?

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

Euroopan unionin osarahoittama

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

Euroopan unionin osarahoittama

Työkalun toteuttanut **Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaatio** on ESR+-rahoitteinen hanke, joka tukee valtakunnallisia ja alueellisia hanketoimijoita osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon teemoissa.

Koordinaatio edistää hankkeiden vaikuttavuutta, hankkeiden välistä yhteistyötä sekä toimii linkkinä viranomaistyöhön, strategiseen työhön ja tutkimukseen kansallisesti ja kansainvälisesti

Koordinaatio toteutetaan SOS-Lapsikylän, Nuorten Akatemian ja Opetushallituksen yhteistyönä.

Lisätietoa:
https://osallisuudenkoordinaatio.fi/

Yhteystiedot:
Reetta Kalliomeri, SOS-lapsikylä
reetta.kalliomeri@sos-lapsikyla.fi, 044 4931584

Liisa Tatti, Nuorten Akatemia
liisa.tatti@nuortenakatemia.fi, 050 3214768

SOS LAPSIKYLÄ

NUORTEN AKATEMIA

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

